

Posudek oponentky bakalářské práce

Daniel Rabas: Model demokracie České republiky: komparace současného a Babišova modelu

Bakalářská práce Daniela Rabase se věnuje dvěma otázkám: identifikaci českého politického systému na dichotomii konsenzuálního a westminsterského demokratického modelu, na stejné škále poté umisťuje vizi českého politického systému po změnách vycházejících z oficiální vize Andreje Babiše sepsané v knize O čem sním, když náhodou spím. Po nezbytném představení hlavních teoretických modelů autor v analytické kapitole nejprve na pomyslné škále zařazuje aktuální český politický systém (určuje jej ve většině kategorií jako spíše konsenzuální), a poté na stejných kritériích zařazuje I politický systém, který by teoreticky mohl vzniknout, kdyby se podařilo prosadit hlavní Babišem preferované změny (výrazný posun k westminsterskému modelu téměř na všech kritériích, pravděpodobně i k poloprezidencialismu).

Sama otázka, jaký politický systém preferuje aktuální předseda vlády (a zda jde o demokratický systém) byla po vydání jeho knihy nasnadě a jsem ráda, že se jí někdo v rámci bakalářské práce chopil. Předložený text řeší dvě výzkumné otázky, i zodpovězení jedné z nich by přitom na bakalářskou práci stačilo. Jejich spojení a komparace aktuálního postavení českého politického systému s pravděpodobným výsledkem Babišovy vize je však velmi zajímavé. Autor navíc k textu přistoupil velkoryse a ani jednu otázku “neošidil”. To sice vedlo k poměrně velkému rozsahu práce, který ale vzhledem k jejímu zajímavému obsahu a komparativním závěrům nevadí.

K textu mám spíše několik drobnějších poznámek. Text má vhodnou strukturu, využívá relevantní odborné texty včetně primárních Lijphartových textů. V empirických kapitolách pak vychází z rozsáhlého množství českých odborných textů a argumentuje na základě hluboké znalosti českého politického systému. Zejména v teoretické části však bylo možné zapracovat aktuálnější texty diskutující Lijpharta, provádějící jeho aktualizaci (včetně textů Lijpharta samotného).

U empirické kapitoly mi chyběla úvodní kapitolka, která by představila, jak bude autor v analýze postupovat – tedy, co bude v jednotlivých kritériích určovat zařazení na hodnotě -2 až 2 (jak se liší stav světa, pokud je hodnocen 1 nebo 2). V textu pak je postup rozhodování vždy popsán, obecný popis na úvod by ale čtenáři pomohl.

Dále, samozřejmě chápu, že autor musel do velké míry uvažovat nejvíce pravděpodobný výsledek případných změn, pravděpodobně proto, že Babišův popis případného výsledku byl v knize vágní. V tomto směru autor postupuje velice transparentně a upozorňuje i na různou pravděpodobnost prosazení změn. V kritériu volebního a stranického systému mě ale trochu zarazilo dedukování účinků volebního systému a podoby stranického systému na základě aplikace nového volebního systému na výsledky předchozích voleb. Přestože autor sám uznává, že při uvažování o změně volebních pravidel nemůžeme jednoduše odhadovat volební výsledky ze starých dat, jako hlavní argumentaci využívá texty, které přesně tímto postupem pracují. Uznávám ale, že autor na tento problém upozorňuje a argumentuje v těchto kapitolách velmi opatrně.

Asi poslední drobnou výtkou je poměrně kratší diskuze výsledků v jednotlivých kapitolách. Autor své výsledky sice shrnuje v přehledných tabulkách. Bylo by ale vhodné je i šířeji okomentovat a případně zasadit do kontextu jiných zemí a textů. Důležité mi to přišlo zejména u tabulky 3, která srovnává výsledky dvou autorových analýz.

Autora práce bych ráda požádala o zodpovězení dvou otázek:

Posunulo se podle Vaší analýzy na škále westminsterského-konsenzuálního modelu fungování českého politického systému od roku 2002, kdy vyšel text “Česká republika - konsenzuální nebo majoritní model demokracie?”

V textu uvádíte některé autory, kteří se Babišovy vize politického systému obávají? Jak je hodnotíte Vy? Může být nějaká kombinace Babišových prvků v souvislosti s jeho politickým stylem ohrožující pro českou demokracii?

Bakalářská práce Daniela Rabase velkoryse a poctivě zpracovává aktuální téma v české politologii. Protože mám k textu jen drobné výhrady a hodnotím jej celkově velmi pozitivně, navrhuji text k obhajobě s hodnocením A – výborně.

V Hradci Králové, 18. 5. 2020

Mgr. Petra Vodová, Ph.D.